

An architectural rendering of a modern urban waterfront development. The scene features a wide river in the foreground with a wooden pier where several people are sitting and talking. A woman is sitting on a wooden bench in the foreground, looking towards the water. In the background, there are several multi-story buildings, including a modern one with a green roof and a more traditional one with many windows. The sky is blue with some clouds, and there are trees and greenery throughout the scene.

Kiertotalouden strategisen ohjelman arviointi

Jätealan ja kiertotalouden yhteistyöryhmä 2.6.2026

Susanna Sepponen, Sweco

Arvioinnin tavoitteet ja tulosten käyttötarkoitus

Kiertotalouden strategisen ohjelman väliarviointi kohdistui erityisesti ohjelman edistymiseen vuosina 2023–2026 ja sen kykyyn vauhdittaa Suomen siirtymää kohti hiilineutraalia, resurssiviisasta ja kilpailukykyistä kiertotalousyhteiskuntaa. Arvioinnin toteuttivat Sweco ja 4Front lokakuu 2025 – maaliskuu 2026 välisenä aikana.

Arvioinnin tavoitteena oli tuottaa päivitetty kokonaiskuva:

Kiertotalousohjelman edistymisestä

Ohjelman keskeisistä haasteista ja mahdollisuuksista

Suosituksista jatkotoimiksi

Arvioinnin tulokset palvelevat:

1

Kiertotalousohjelman toteuttamista ja mahdollista päivittämistä, jotta ohjelmassa asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa

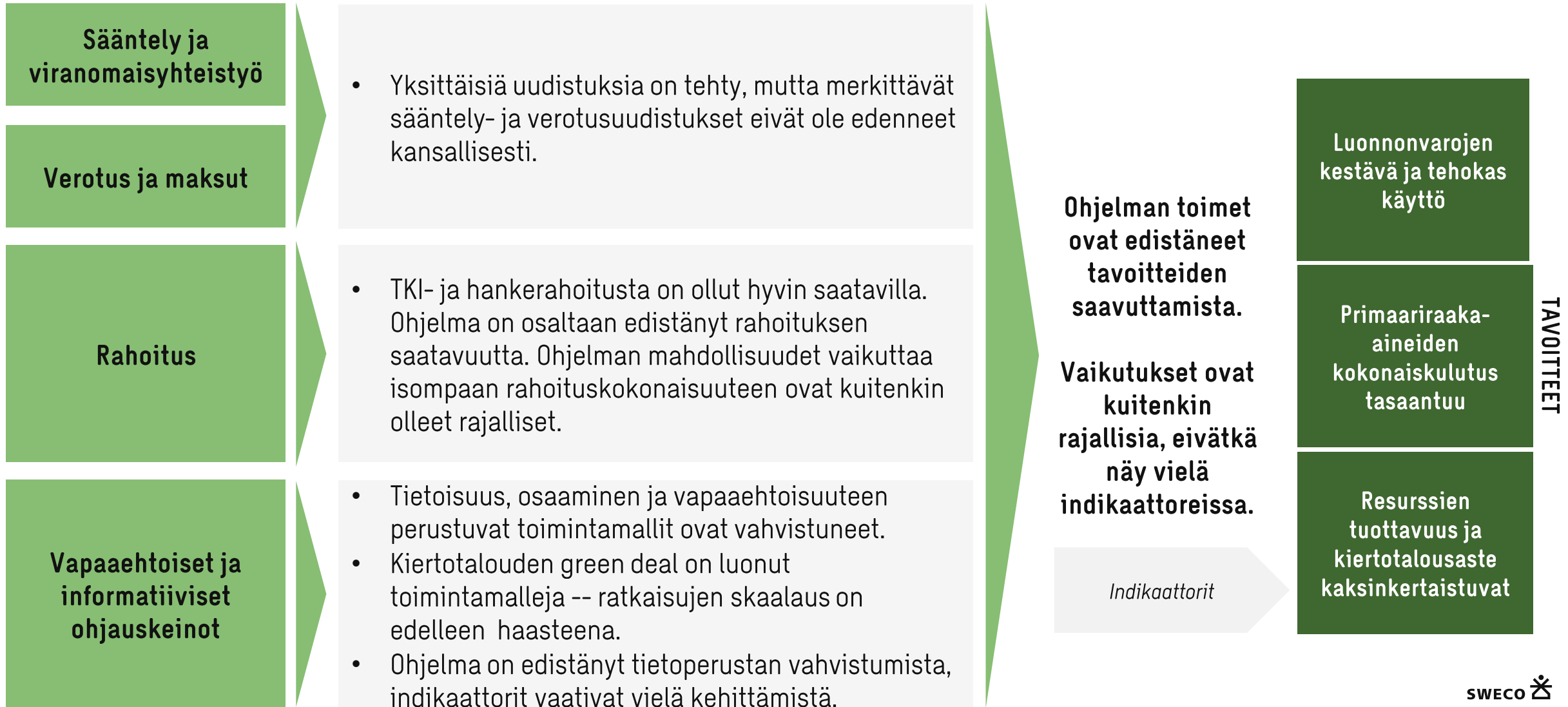
2

Valtioneuvoston ennakointityötä ja ministeriön tulevaisuuskatsausta hallitusohjelmavalmistelun taustaksi

Arvioinnissa tarkasteltiin, miten ohjelma on tähän mennessä onnistunut vauhdittamaan murrosta kohti asetettuja tavoitteita

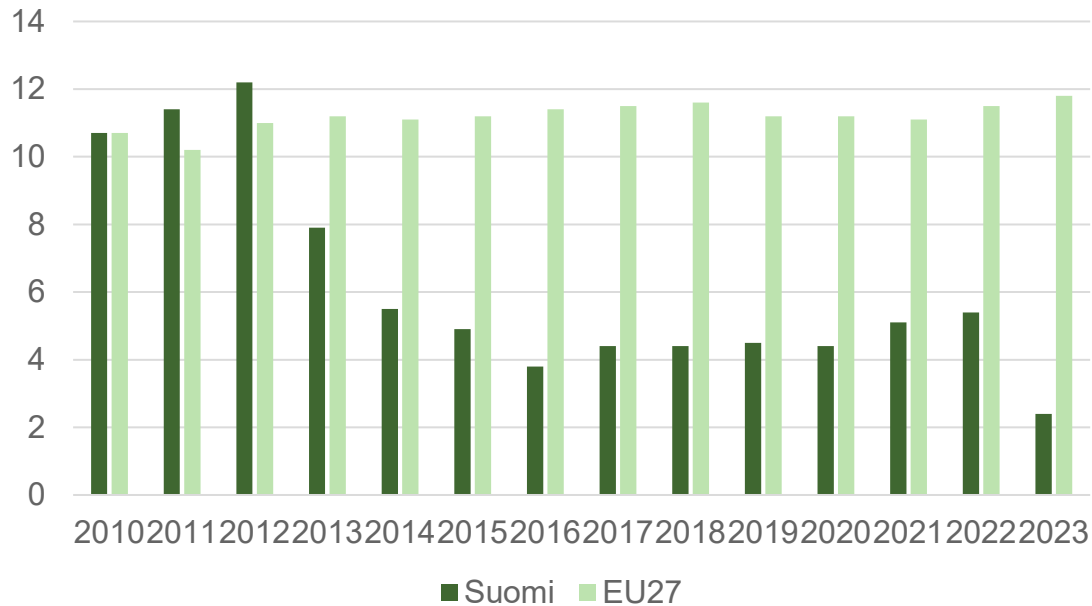

Kiertotalousohjelman toimenpiteet ovat pääosin olleet onnistuneita

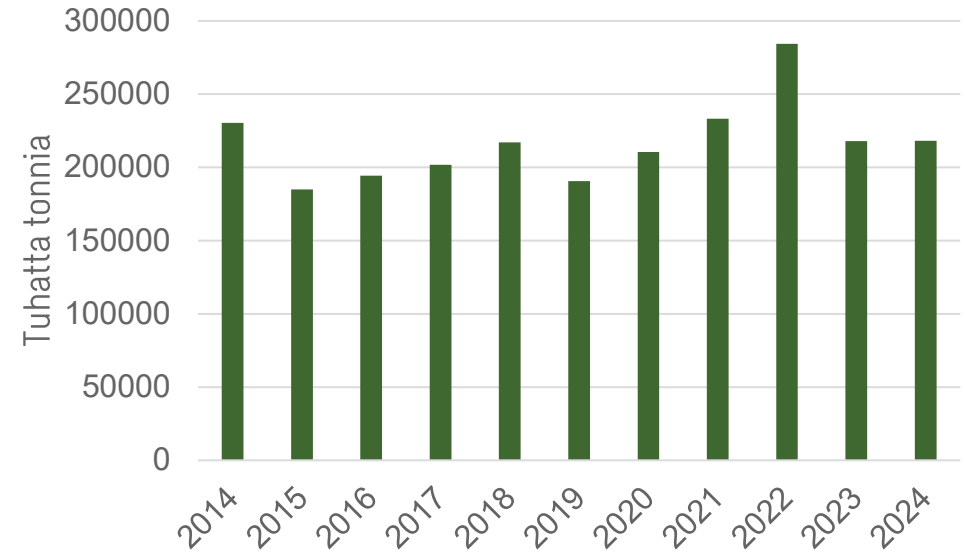
Kiertotalousmurros etenee kuitenkin hitaasti

CMUR 2010–2023

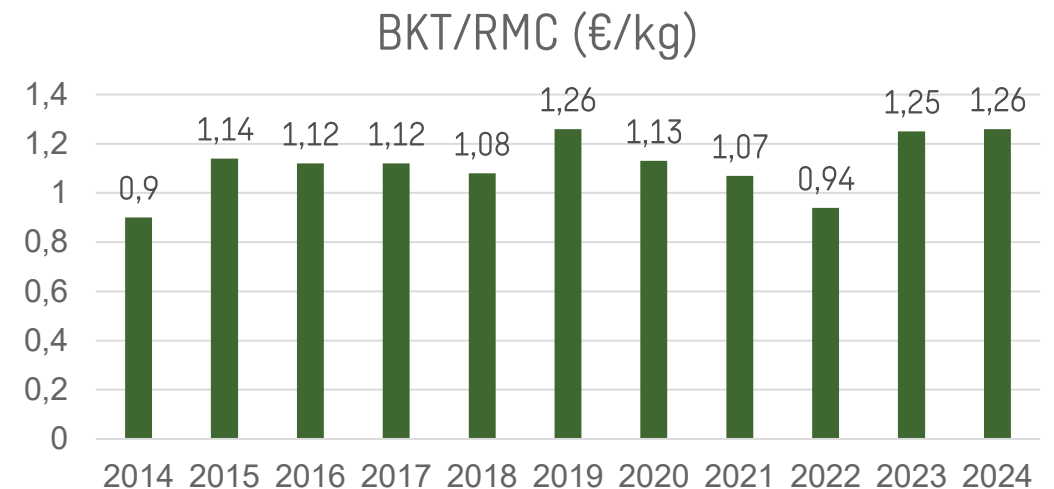

CMUR = kierrätetyn materiaalin suhde kaikkeen käytettyyn materiaaliin.

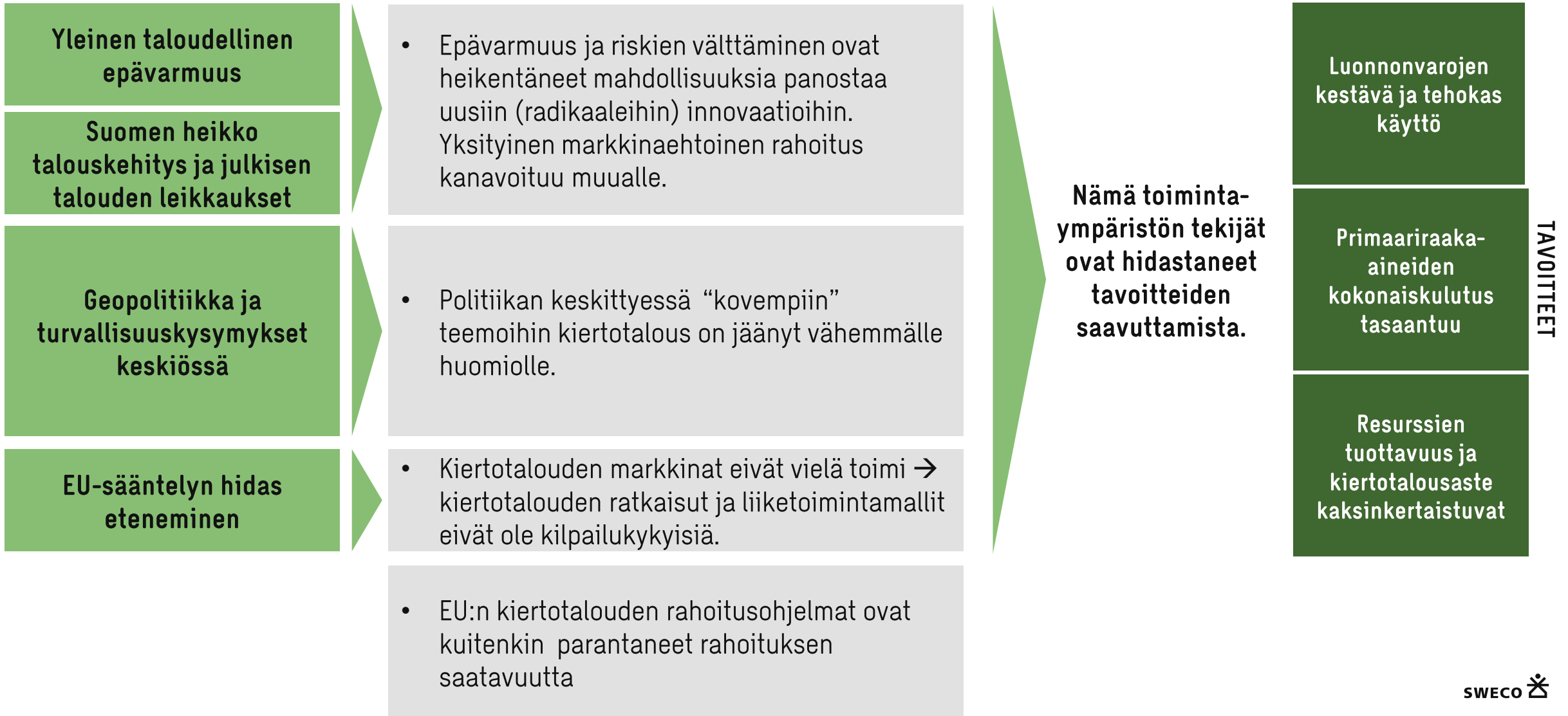
Kotimainen raaka-aineiden kulutus (RMC) vuosina 2014–2024

Resurssituottavuuden kehitys Suomessa 2014–2024 (BKT/RMC).

Toimintaympäristön muutokset hidastavat kiertotalousmurrosta

Johtopäätökset

Ohjelman vahvuudet

- Ohjelma on vahvistanut poikkihallinnollista yhteistyötä ja pitänyt kiertotalouden näkyvästi esillä kotimaassa ja Suomen EU-yhteistyössä.
- Toteutetut toimet/hankkeet ovat pääosin olleet onnistuneita.
- Lupaava kiertotalouden green deal – toimintamalli on käynnistetty.
- Ohjelma on lisännyt kiertotalouden näkyvyyttä julkisessa rahoituksessa.

Pullonkaulat ja haasteet

- Sääntely- ja verouudistukset etenevät hitaasti.
- TKI-toiminnan ja teollisen mittakaavan toteutuksen välillä on rahoituskuilu.
- Kiertotalousmurroksen mittarit eivät etene riittävän nopeasti kohti tavoitteita.

Toimintaympäristön esteet

- Toimintaympäristön muutokset, kuten taloudellinen ja geopoliittinen tilanne ovat vähentäneet huomiota kiertotalouteen ja lisänneet investointien varovaisuutta.

Jatkotarpeet ja mahdollisuudet

- Ohjelman strateginen merkitys on edelleen suuri. Vaikuttavuuden toteutuminen edellyttää vahvaa, pitkäjänteistä ohjausta ja hallituskaudet ylittävää poliittista sitoutumista.
- Tarvitaan järeämpiä taloudellisia ja sääntelyyn liittyviä toimia markkinoiden kehittämiseksi.

Kiertotalouden strateginen ohjelma on tärkeä väline ilmastonmuutoksen, luontokadon ja resurssien ylikulutuksen hillitsemiseksi sekä Suomen resilienssin ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Nykyinen toimenpidetaso ei kuitenkaan riitä kiihdyttämään materiaalivirtojen ja markkinoiden muutosta määrällisten tavoitteiden edellyttämällä tavalla.

Kehittämisaihiot

1. Vahvistetaan kiertotalouden strategista ohjausta ja toimeenpanon jatkuvuutta

2. Vahvistetaan taloudellista ohjausta kiertotalouden markkinoiden synnyttämiseksi

3. Kehitetään kiertotalouden rahoituspolkua TKI-vaiheesta kaupalliseen mittakaavaan

4. Parannetaan kiertotalouden sääntelyn ennakoitavuutta, joustavuutta ja kilpailukykyä

5. Sujuvoitetaan kiertotalouteen liittyviä lupaprosesseja

6. Vahvistetaan kiertotalousvaatimusten integrointia kestäviin julkisiin hankintoihin

7. Vahvistetaan kiertotalouden green dealin rooli, toimintamallit ja vaikuttamiskeinot

8. Vahvistetaan seuranta- ja tietopohjaa päätöksenteon tukena

Transforming society together

